

Самансурская средняя школа Им О.Конурбаева

Открытый урок

Класс- 3

Предмет русский язык.

Тема: Правописание ЖИ-ШИ

Учитель Акбар кызы Мээрим

Мээрим кызы
056 ММ
05.01.21.

Класс 3.

Учитель Акбар кызы Мээрим.

Число 05.01.21.

Тема: Правописание ЖИ-ШИ.

Тип урока: Поисковой, комбинированный

Используемые методы: слайд, рисунки,

Цели:

- 1) Познакомить с словосочетанием ЖИ-ШИ
формировать, умение находить слова в тексте с правописанием ЖИ-ШИ.
- 2) Развитие логическое мышление, и орфографическую зоркость.
- 3) Воспитать аккуратность, воспитать уважение друг к другу.

Ход урока:

- 1) Орг момент;

Приветствие ;

(Прозвенел звонок

Начинается урок

Все друг к другу повернулись

А теперь все улыбнулись

Улыбнемся нам, гостям

И садимся по местам)

Отметка отсутствующих.

Настроить на хорошее настроение.

Скажите пожалуйста что мы видим на картинке?

Подарок. Правильно, ребята скажите пожалуйста какие подарки мы получили на новый год?

(Дети отвечают) Молодцы!

- 2) Проверка Д.3 стр 42, упр 8

Слова с сочет -чк-	Слова с сочет- чт-	Слова с сочет -чн-
Булочка	Почтовый	Пряничный
Бабочка	Чтобы	Конечию
Внучка	Почтальон	Коричневый
Точка	Чтение	Праздничный
Ласточка		Песочный
Очки		Скворечник
Печка		Яичница

- 3) Картинный словарный диктант.

(Заяц, петух, капуста, машина, собака)

Новая тема:

Сегодня наша тема ребята Правописание ЖИ-ШИ Посмотрите на картинки что и кого мы видим? Правильно! Ежик, жираф, шишка и мыши.
Ребята при произношении жираф мы слышим и проносим звук Ы, а пишем букву И
но Ребята Запомните Дети, ЖИ-ШИ пиши с буквой И! например: лыжи, мыши, жираф, машина слышим
звук Ы а пишем И.

А сейчас мы с вами проговорим и запишем.

1) Закрепление: стр 33 упражнение №5

(Выпишите слова с ЖИ-ШИ)

Душистые, ландыши, рыжики, пушистая, камыши, лыжи, жирафа.

Физ минутка.

Хомка, хомка, хомячок

Полосатенький бочок,

Хомка рано встает,

Щечки моет, шейку трет.

Подметает хомка хатку

И выходит на зарядку

РАЗ, ДВА, ТРИ, ЧЕТЫРЕ, ПЯТЬ.

Хомка хочет сильным стать

Ребята скажите пожалуйста?

Какие мы с вами социальные сети мы знаем?

(дети отвечают ютуб, инстаграм, фейсбук)

Давайте дети мы с вами поделимся на 2 группы это ютуб и инстаграм.

Дети разделяются на группы.

Вот вам Задание на 2 группы.

Вставь пропущенные буквы.

Жизнь, пружина, шить, ошибка, вершина, жираф, машина, житель.

Текст

Я вам сейчас прочитаю сказку вы должны внимательно слушать и запомнить слова с сочетанием ЖИ-ШИ.

Перед нашим домом широкий луг.

Там растут ландыши.

Вот пчела кружит над цветком.

Она громко жужжит над цветком.

В траве бегают мыши.

Они ищут пищу.

- 2) Итог урока: Скажите пожалуйста что мы узнали сегодня на уроке? Дети отвечают.
- 3) Оценивание:
- 4) Дом задание: стр 34 упражнение 9.

Дело в том что прошедший год был годом развития регионов и цифровизации страны и поддержки детей.

Өмурзак Конурбаев атындагы Самансур орто мектеби

Ачык сабак /DEMO LESSON

Англис тили / English

Тема: **HOUSE**

4 –класс

Teacher: Акматылдаева J.J.

10.02.2021.

Меренджер
0513 д/д
10.02.11.

Warm up

- Sing song

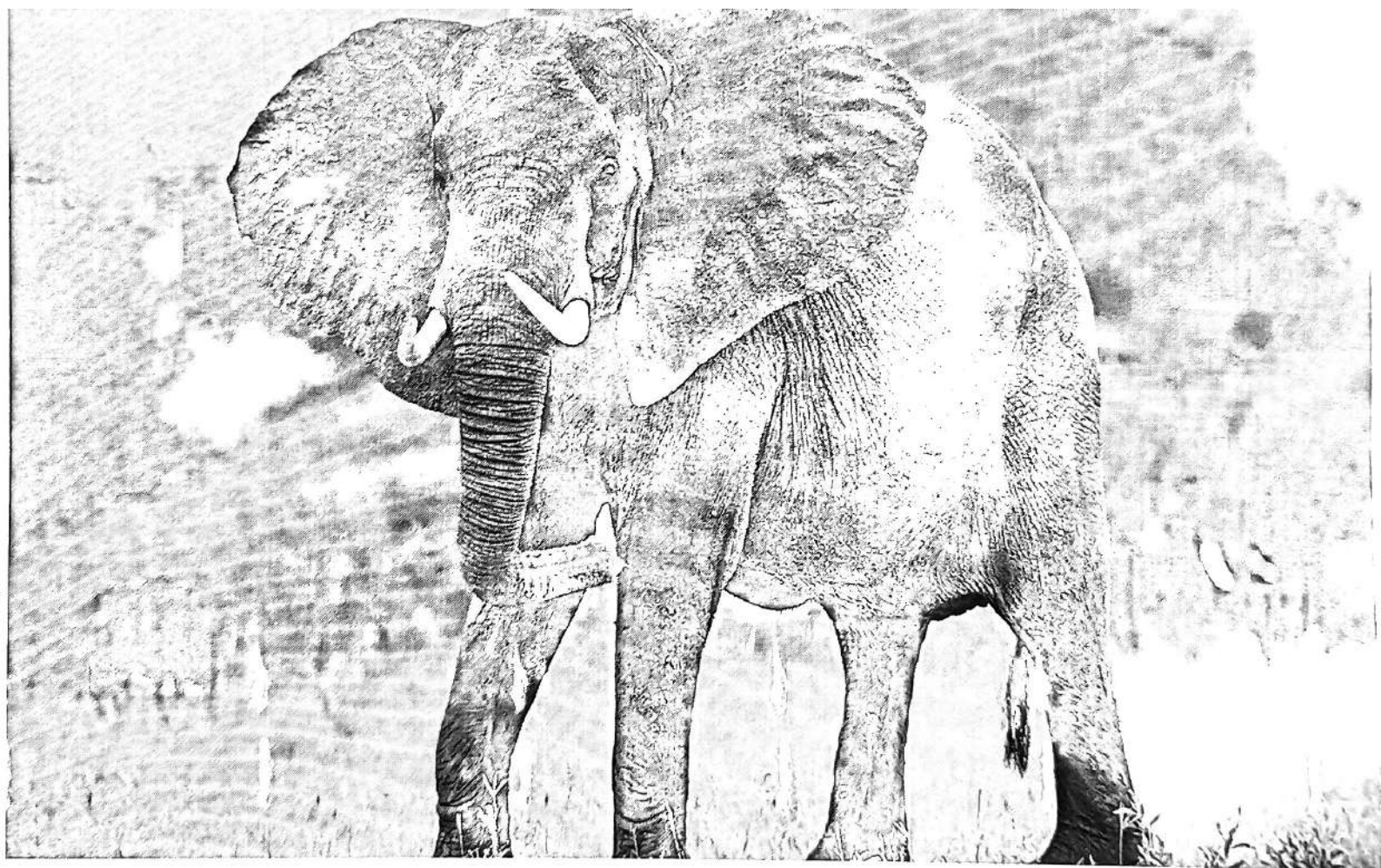
1

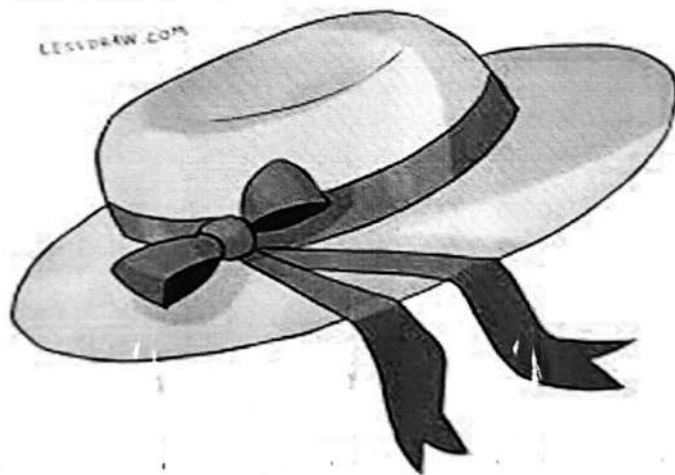
Download from
Dreamstime.com
The watermark is used to help identify the image for copyright purposes only.

18207473
Karuppusamy @ Dreamstime.com

Hidden words

Hello my dear pupils

House

The aim of our lesson

- Today we will learn to tell about house in English
- We can improve our vocabulary and speech
- Be responsible

Divide into two groups

• **1group 2 group**

Words

- Kitchen-ашкана
- Bed room-уктоочу болмо
- Bath room- жуунучу болмо
- Dining room- конок болмо
- Living room-зал

Kitchen

Bed room

Bath room

Dining room

Living room

Verbs

- Eat -тамактануу
- Sleep-уктоо
- Watch TV-телевизор коруу
- Take a shower-жууну
- Cook-тамак жасоо
- Do homework-тапшырма аткаруу
- Read-окуу

Audio listening

Homework

- Learn all new words
- Do exercise 9 page 189

Өмүрзак Коңурбаев атындагы Самансур орто мектеби

Ачык сабак

Математика сабагы

Тема: Мисал, маселе иштоо

Мугалим: Керим кызы Айжан

2021-2022-жылы

Математика
068 А/Б
14.03.22.

Математика сабагы

14.03.2022

Сабактын темасы: __ Мисал, маселе иштоо

Сабактын максаты:

1) Билим беруучулук Сан шооласынын жардамы менен сандарды салыштырууну, ошондой эле сандарды тушунууну турмуштук кырдаалдарда пайдаланууга карата маселе чыгаруу жолдорун биле алышат	2) Онуктуруучулук Окуучулардын логикалык жана ой жугуртуу жондомун онуктуруп, математиканы терең билууго машыгышат	3) Тарбиялоочулук Окуучулар алган билимдерин оз турмушунда пайдалана алууга, тактыкка жана жоопкерчиликке тарбияланышат
--	---	--

Корсоткучтор: баалоо критерийлерин жарыялоо

Эгерде сан шооласынын жардамы менен сандарды салыштыра алышса, маселе чыгара алышса	Ой жугуртуу кондумдорун онуктуруу максатында тапшырмаларды иштеп, математиканы терең билууго машыгышса	Кунумдук турмушта пайдалана алууга конушсо, тактыкка тарбиялана алса
---	--	--

Сабактын тиби: __ бышыктоо

Сабактын формасы: __ жупта иштоо, жекече иштоо, жалпылоо

Колдонулуучу усулдар: __ таблица, карточка...

Колдонулуучу ыкмалар: Тушундуруу, корсотмолуулук, суроо-жооп, баалоо ыкмалары

Предмет аралык байланыш: _ сурот, музыка, кыргыз тили, дене тарбия

Саб.этабы	Мугалимдердин ишмердиги	Окуучунун ишмердиги	Компетент-туулугу		Баалоо
			НК	ПК	
<p>1.Саламдашуу</p> <p>а)Шыктандыруу Жагымдуу маанай тузуу</p> <p>б)Уюштуруу учуру</p>	<p>Математик балдарбыз (5мин) Эсептоодон талбайбыз Ылдам,ылдам чыгарып Эсептоону баштайбыз</p> <p>Саламатсынарбы?Менин акылдуу Окуучуларым!</p> <p>Кун бизге дайым жылуулугун чачып,мээрим тартуулап турат. Келгиле,биз дагы жылмайып бири-бирибизге мээрим тартуулайбыз</p>	<p>☺ Сабакка даяр болушат</p> <p>Бири-бирин карап жылмаят</p>	НК-1	ПК-1	Ар бир окуучунун аты жазылган кагазга ☺ Чаптап турам
<p>в)Уй тапшырманы суроо</p>	<p>(3мин) №619 Маселени оозеки жообун сурайм.Чыгарууда кандай кыйынчылык болду? $50-(5*4)=30$ Ж:30 № 620 Доскадагы таблица турат уйдон аткарган мисалдарынар,ар бирине бирден жетет,чыгып иштеп коргулочу?Азаматсынар! -Балдар,эмне деген эреже чыгара алабыз?Туура!Ар кандай санды нолго кобойтсок кайра эле 0 (нол)келип чыгат.Ал эми 1(бир) санын ар кандай сан менен жээ ар кандай санды бир саны менен кобойтсок ошол сан ОЗУ келип чыгат деген эреже чыгарып алдык.</p>	<p>Суроолорго жооп беришет</p> <p>Жообуна карата ☺алышат</p>	НК-2 НК-3	ПК-2 ПК-3	Туура иштеген окуучу ...☺ чапталат

<p>2. Теманын кутулуучу натыйжасын кабарлоо</p> <p>3. Тема боюнча маалымат беруу</p>	<p>-Сабактын максаты менен (_мин) балдарды тааныштырам. -Баалоо-критерийлерин кабарлайм. Ким коп 😊 чогултат?</p> <p>Бүгүнкү сабакта биз, күнүмдүк турмушубузда кездешкен математикалык маселелерди чыгарабыз. Мындайча караганда биздин жашообуздан эле маселе түзүлөт экен балдар. Анда эмесе, тапшырмаларга отолук (_мин)</p>	<p>Ой жүгүртөт, Тушунот</p>	<p>НК-1</p>	<p>ПК-3</p>	<p>Формативдик баалоо</p>
<p>4. Интерактивдуу конугуулар</p>	<p>1-тапшырма (_мин) Китепте №622 маселеге конул бурабыз. Маселе доскада жазылып турат. Бир окуучуну окуп коюусун отуном. -Окуучу 8 сомдон 2 дептер сатып алды. Ага 20 сомдон канча акча кайтарып беришет? Туюнтма тузуп чыгар.</p> <p>Алдынардагы кагазга чыгарып коргулочу? Ой жүгүртүп, туура иштоого аракет кылабыз. Багыттоочу суроолор: 1) Окуучу 8 сомдон 2 дептер сатып алды. 2) Ага 20 сомдон канча кайтарып беришет? -Силер бул мисалды кантип чыгардынар? -Тушундуруп бергилечи? -Аранарда кимдир бироо мындан башка чыгарылышты сунуштай аласынарбы? -Силер булл жоопту кантип алд-р?</p>	<p>Маселе окушат.</p> <p>Жекече иштешет.</p> <p>Ойлорун айтышат</p> <p>Жооп беришет</p>	<p>НК-2 НК-3 НК-2</p>	<p>ПК-3 ПК-3</p>	<p>Жоопторуна жараша 😊 алышат</p> <p>😊</p>

<p>Практика</p>	<p>Карама-каршы пикир жаратуу Ушул маселени башка бир окуучуга бергенде, ал 20 сомдон 2 сом эле кайрып бермек деп жооп берген. -Ал окуучунун жообу менен макул болосунарбы? -Кандай деп ойлойсунар? ал эмнеге ушундай деп жооп берди? -Силер ал окуучуга эмне дейт эленер?</p> <p>Моделдештируу жана жыйынтыктоо: -Бул маселени чыгарууда окуучу 8сомдон 2дептер сатып алды деп жатат. 8ди эки жолу кобойт деген соз болуп жатат. Демек, дептерге 16 сом толонушу керек. -Ал эми окуучунун 20 сому бар болчу. Эмесе, ошол 20 сомдон 16 сомду кемит деп жатат. $2 \cdot 8 = 16$ $20 - 16 = 4$ Ж: 4сом кайрып беришет</p> <p>Жогорку денгээл: Окуучуларга санды куроо тапшырмасын берем.</p> <p>Логикалык суроо.. тапсанар кийинки тапшырмага отобуз...☺ Бир улактын 2 кулагы, торт туягы бар. 5 улактын канча кулак, туягы бар?(1мин)</p> <p>2-тапшырма (_мин) Келгиле, балдар, сан шооласынын жардамы менен сандарды салыштырабыз. Доскадагы сан шооласы менен иштейбиз. -Сандарды сан шооласында жайгашуусуна карап, аларды салыштыруу үчүн сан шооласын пайдалансак болот. -Солдон онду карай сандар чоноет.</p>	<p>Сан курашат Иштешет</p> <p>Түшүнүшот Иштешет Салыш-рат</p>	<p>НК-3</p> <p>НК-3</p>	<p>ПК-3</p> <p>ПК-2</p>	<p>☺ Чапталат</p> <p>Формативдик бааланат</p> <p>Быйтыкчалар менен бааланат.</p>
-----------------	--	---	-------------------------	-------------------------	--

6.Бышыктоо	-Сан шооласынын жардамы менен сандын осуу тартибинде жана Кичирейген тартибинде карточкага иштейбиз.1-2-3-4-5-6-7-8-9-10... (3мин)	Карточкага иштешет	НК-2	ПК-2	😊
7.Жыйынтыктоо	-Бугун эмне жонундо билдик? -Сан шооласы жана Маселе чыгаруунун жолун биле алдынарбы?кунумдук турмушунарда пайдаланат жана кереги тиет бекем ишенем.(3мин)	Суроого жооп беришет	НК-4	ПК-4	Алдындагы быйтыкчаны тушунсо: Тушунбосо... чапташат
8.Окуучулардын билимин баалоо	Чапталган быйтыкча кимдики коп болсо ошол окуучулар бааланышат. (3мин)	Бааланат			Ким коп быйтыкча чогултту санайт...
9.Уй тапшырма	Кейс берем (3мин) Ар бир окуучуга конверт берилет Анын ичинде Сан шооласын тузу жана Маселе тузуп келуу😊	Тапшырма алышат			😊

Беннирешка
В

План урока русского языка 9 класс

По теме : «Словосочетания»

Дата: 16.11.2021

Учитель: Кабылбекова А.Т

Цели и задачи урока: актуализировать сведения о словосочетании, способах связи слов в словосочетании; ликвидировать пробелы в умении определять вид подчинительной связи; потренировать в выполнении заданий ГИА преобразовывать словосочетания одного грамматического значения в синонимичные с другим видом связи.

Образовательная цель: Закрепление основных сведений по данной теме и отработка умений разбирать с/с, простое предложение, ставить знаки препинания в простом предложении.

Воспитательная цель: Воспитание интереса к предмету через познавательную деятельность.

Развивающая цель:

- развитие специальных умений и навыков;
- развитие сознательности, ответственности, внимания.

Ход урока

I Организационный момент. (2-3 минуты)

Приветствие учащихся . Проверка готовности к уроку (портфолио, закладки в книгах, рабочие тетради).

Объявить тему урока, акцентировать внимание на целях и задачах урока.

Наша цель сегодня – контроль усвоенных знаний по теме «Словосочетание».

II Работа по теме урока. (6-7 минут) Повторение и обобщение материала. Контроль знаний над пройденным теоретическим материалом из раздела «Синтаксис».

Ответы на вопросы учителя с использованием таблиц из ученического портфолио.

Давайте вспомним, какие сочетания слов можно назвать словосочетаниями, а какие нет?

Таблица №3

<p>1 ГРАМ. ОСНОВА ≠ СЛОВСОЧЕТАНИЕ 2 СЛОВО С ПРОИЗВ.ПРЕДЛОГОМ ≠ СЛОВСОЧЕТАНИЕ (возле стола; сравни: Стоять возле)</p>
--

Назовите виды словосочетаний.

Таблица №3

<p>Виды словосочетаний сочинительные <i>слова равноправные</i> <i>(однородные члены)</i> <i>дождь и снег</i></p>	<p>Подчинительные <i>одно слово подчиняется другому</i> <i>главное слово + зависимое</i> <i>осенний дождь</i></p>
--	---

Мы обращаем особое внимание на подчинительные словосочетания, потому что именно они встречаются в текстах ЕГЭ. Сейчас наша задача – рассмотреть способы связи слов в словосочетаниях

Какие вы можете назвать способы связи слов в словосочетаниях?

Таблица №2

<p>Способы связи слов в словосочетании.</p>		
<p>Согласование</p>	<p>Управление</p>	<p>Примыкание</p>

X + завис. сл.
Сущ. прил.
прич.
числ.
мест.

X + зав.сл.
Гл. сущ.
Сущ. прил.

X + зав.сл.
неизм.ч/р:
н.ф.г.л.
нар.
деепрч.
степени срав.

Изменяются ОБА слова

Изменяется ТОЛЬКО
ГЛАВНОЕ слово

Закончите предложения. Примыкают...

Согласовываются...

Управляют...

III Проверка домашнего задания. (6-7 минут) Коллективная проверка упражнения № 69 («Русский язык» Л.А. Тростенцова, Т.А. Ладыженская М., Просвещение 2010 г.).

Какие из сочетаний слов не являются словосочетаниями? Почему?

Поверхностно и формально, сближает их, конфликты и конфликтные ситуации, побледневшее небо, из-под дом, всходит луна.

Учащиеся читают каждое выписанное сочетание слов по очереди с последующим объяснением. Проверка домашнего упражнения сопровождается использованием таблиц, находящихся в ученическом портфолио. Затем проводится работа над оставшимися сочетаниями слов. Ученики объясняют, почему данные сочетания слов можно назвать словосочетаниями.

IV 1 Практикум по выделению из предложений всех словосочетаний. (15 минут)

Запишем предложения, чтобы выделить из них все словосочетания (предложения на доске).

Мой мозг прояснили дурманы,
Душа влечётся в примитив.
Я вижу росные туманы!
Я слышу липовый мотив! (И.Северянин «Эпилог»)

Выписываем словосочетания: мой мозг

*прояснили мозг
влечётся в примитив
росные туманы
вижу туманы
слышу мотив
липовый мотив*

Коллективная проверка.

2 Практикум по определению способов связи слов в словосочетаниях.

У каждого из вас есть на столе листок с надписью «Практикум №1». Там даны 10 словосочетаний. Задание: подписать одной буквой (С, У, П) способ связи слов в данных слоч.

1 вар: громкий шорох, сходить за багажом, горячо спорить, совершить прыжок, стало свежо, говорить шёпотом, ночёвка в лесу, рисовать карандашом, два часа, светит ярче.

2 вар: моя профессия, желанный гость, нарушение правил, три товарища, надо подумать, ягоды крыжовника, ясным утром, замеченный тобою, говори тише, упасть навзничь.

Способ проверки – взаимопроверка.

Поменялись листочками, я диктую – учащиеся проверяют.

Определите процент выполнения задания (написать на листочке, озвучить).

3

А теперь мы подошли к формулировке задания в тесте. Дело в том, что задание в х тестах звучит, например, так: «Из предложения б выпишите словосочетание со связью примыкание». Номер предложения и способ связи, разумеется, может быть любым. Какие шаги нужно предпринять, чтобы выполнить это задание? (Записываем их в тетрадь).

1 выделить грамм. основу, т.к. она не может быть с/соч.

2 исходя из заданного задания обращаем внимание на главное ИЛИ зависимое слово (ищем нужные части речи). Не забываем, что слова в словосочетании **МОГУТ БЫТЬ РАЗОРВАНЫ** другими словами!

3 проводим проверку, правильно ли выделено словосочетание (смотри схему).

Сейчас все вместе мы работаем пошагово над следующим заданием. Возьмите листок с надписью «Практикум № 2».

1 Из предложения выпишите словосочетание со связью ПРИМЫКАНИЕ:

Недавно кто-то – не помню кто – сказал: не будь у нас преподавания литературы, не было бы ни ракет, ни Королёва, ни многого другого.

Первая основа - кто-то сказал; вторая основа – не будь; третья – не было бы. Так как при примыкании зависимое слово – неизменяемая часть речи, найдем в нем наречие (деепричастий и неопределенной формы глагола в предложении нет). Единственное наречие есть в первом простом предложении — недавно. Оно связано со сказуемым: сказал (когда?) недавно. Следовательно, ответ запишем так, как эти слова употреблены в предложении: недавно сказал.

2 Из предложения выпишите словосочетание со связью СОГЛАСОВАНИЕ:

Но тогда на чём мы должны строить свои суждения о жизни общества?

3 Из предложения выпишите словосочетание со связью УПРАВЛЕНИЕ:

Весьма часто холодный, рассудочный, технический процесс работы должен прийти на помощь.

А теперь ту же работу выполняете самостоятельно по «Практикуму № 3».

1 Из предложения выпиши словосочетание со связью ПРИМЫКАНИЕ:

Другие подходят к детективу серьёзнее, признают за ним право на нравственный урок, убеждающий читателя в неизменном торжестве добра над злом, которое не остаётся безнаказанным.

2 Из предложений 10-13 выпишите словосочетание со связью ПРИМЫКАНИЕ:

10 Мы говорим это в то время, когда миллионы книг печатаются и ежегодно фонтаны печатных страниц замерзают, подобно снежным горам.

11 В этом лабиринте бумажных ледников снежная слепота может поразить неопытного путника.

12 Но зорек библиотекарь, как истинный хранитель Знания.

13 Он знает, как провести ладью искателя через волны безбрежного печатного океана.

3 Из предложения выпиши с/ словосочетание со связью СОГЛАСОВАНИЕ:

Сама история и вызвала к жизни музей.

4 Из предложения выпиши словосочетание со связью УПРАВЛЕНИЕ:

Все надеялись на лучшее, однако наши надежды не оправдались.

5 Из предложений 11,12 выпиши словосочетание со связью СОГЛАСОВАНИЕ:

11 А глянет солнце – свет во сто крат умножается.

12 В такой час чувствуешь себя на земле именинником.

6 Из предложения выпиши словосочетание со связью **УПРАВЛЕНИЕ**:

Моё увлечение спортом пригодилось очень скоро.

7 Из предложения выпиши словосочетание со связью **ПРИМЫКАНИЕ**:

Конечно, вспомнился Саврасов: грачи, весна, ещё лежит снег, а деревья проснулись.

Способ проверки – взаимопроверка.

Каков процент выполнения данного задания?

VI Физкультминутка. (2 минуты)

Выполнение упражнений для глаз, рук, пальцев.

Класс встает и делает физические упражнения для усиления кровообращения, снятия напряжения умственного и физического, для повышения тонуса и общего эмоционального настроения с целью повышения умственных способностей для перехода к другому виду деятельности.

VI I Комментирование домашнего задания. (10- 12 минут)

Разъяснение вариантов выполнения домашнего задания на основе осуществления дифференцированного подхода обучения, по принципу каждому по силам. Сильным учащимся раздаются карточки с соответствующими заданиями.

Слово учителя.

1. Найдите в данном словосочетании **главное** (то, от которого можно задать вопрос к зависимому) и **зависимое** слова (то, к которому задаётся вопрос от главного). Например, **ОЗИРАЛАСЬ** (как?) **ГРАЦИОЗНО**.
2. Главное слово оставляем **без изменения** (то есть не меняем его грамматическую форму; в каком виде оно употребляется в задании, в таком виде и оставляем).
3. Теперь в центре внимания - **зависимое** слово! Определяем, какой частью речи оно выражено. При **примыкании** оно чаще всего выражается *наречием*, при **согласовании** - *прилагательным*, при **управлении** - *существительным*.
4. Читаем в задании, какой **тип связи** мы должны получить.
Если необходимо преобразовать **примыкание** в **управление**, значит **наречие** заменяем синонимичным **существительным**, можно использовать предлог (например, **ОЗИРАЛАСЬ ГРАЦИОЗНО** - **ОЗИРАЛАСЬ С ГРАЦИОЗНОСТЬЮ**).
Если нужно преобразовать **согласование** в **управление**, то **прилагательное** заменяем синонимичным **существительным** (например, **БАБУШКИНОЙ ЧЕРТОЙ** - **ЧЕРТОЙ БАБУШКИ**).
5. Обратите также внимание на **место** зависимого слова в словосочетании. Оно может измениться. Это наглядно демонстрирует второй пример: при **согласовании** зависимое слово находится **ПЕРЕД** главным (**БАБУШКИНОЙ ЧЕРТОЙ**), а при **управлении** - **ПОСЛЕ** главного (**ЧЕРТОЙ БАБУШКИ**).

А теперь попробуйте сами!

Задание 1. ЗАМЕНИТЬ ДАННЫЕ СЛОВСОЧЕТАНИЯ СО СПОСОБОМ СВЯЗИ СОГЛАСОВАНИЕ СИНОНИМИЧНЫМИ СО СПОСОБОМ СВЯЗИ УПРАВЛЕНИЕ.

с предлогом:

1. бессонная ночь –
2. подземный переход –
3. алгебраическая задача –

4. школьный портфель -
5. плюшевый медвежонок -

без предлога:

1. полковое знамя -
2. солнечная энергия -
3. лесной запах -
4. учительский стол -
5. конское ржание -

зависимое слово представляет собой неделимое словосочетание:

1. двухэтажное здание -
2. шестилетний ребёнок -
3. белоствольная берёза -
4. голубоглазая девочка -
5. островерхие ели -

Задание 2. ЗАМЕНИТЬ ДАННЫЕ СЛОВСОЧЕТАНИЯ СО СПОСОБОМ СВЯЗИ УПРАВЛЕНИЕ СИНОНИМИЧНЫМИ СО СПОСОБОМ СВЯЗИ СОГЛАСОВАНИЕ.
(то есть делаем всё **наоборот**)

1. каша из гречки -
2. снаряд для спортсменов -
3. тропинка в гору -
4. человек без совести -
5. вопрос по литературе -

Слабым ученикам дается другое задание.

1 Составить словосочетания со следующими управляющими словами. Полно охарактеризовать тип связи.

Удивляться, обедать, признаться, обосновать, разочаровываться

2 Объяснить, являются ли данные единицы словосочетаниями.

Белый свет, наступила зима, в сторону реки, подле сада, проверка и исполнение, белее снега, более сильный.

VI Подведение итогов урока. Рефлексия. (2-4 минуты)

Мы сегодня неплохо поработали. Но давайте критически отнесёмся к своим знаниям. Ответьте на вопрос: «Каковы мои шансы при выполнении этого задания теста и почему?» У вас есть последний чистый листок с надписью «Добрые пожелания». Прошу. (Листочки потом сдаются учителю).

Оценивание работы учеников.

--

19.12.2021

Муг: Рабошкорова А.О.

Башкарагыч
В.В.
Анну Завух

Сабактын темасы: Сын атооч соз туркуму боюнча жыйынтыктоо.

Сабактын максаты:

1.Билим беруучулук максаты:

Окуучулардын сын атооч соз туркуму боюнча алган билими ,билгичтиги, кондумдору бышыкталат.

2.Онуктуруучулук максаты:

Окуучуларды инновациялык технологиялардын жардамы менен кыргыз тилине болгон кызыгуусун арттырып, ой пикирин так, даана айта билип, оозеки иштоо жондомдуулугун онуктуруу.

3. Сабактын тарбия беруучулук максаты:

Эрежени сактап, алынган мисалдар аркылуу адептуу,ыймандуу,билимдуу болууга тарбияланат.

Корсоткучтор:

1. Сын атооч соз туркуму боюнча толук тушунук алса.

2. Ой пикирин так, даана билдирип, сын атоочторду ажырата алса.

3. Эрежени сактап, алынган мисалдардын маанисин тушуно билсе.

Сабактын тиби: Жыйынтыктоо.

Сабактын методу; Интерактивдуу метод.

Сабактын формасы: Топ менен иштоо, таймаш сабак.

Сабак аралык байланыш: адабият, орус тил, дене тарбия, биология.

Сабактын жабдылышы: ТСО(компьютер), таблица, карточкалар , сурот.

Сабактын журушу.

1.Уюштуруу

М: - Саламатсынарбы , балдар? Бугунку сабакка катышып отурган коноктор менен да саламдашып алалы.

Балдар, озубуз да бири – бирибизге жагымдуу маанай тартуулап алсак кантет. Ар бирибиз кол алышып учурашалы, башыбызды бири бирибизге тийгизип учурашалы, ийинибизди ийинибизге тийгизип учурашалы, коз кызышып учурашалы. Азаматсынар балдар!

М: - Бугун айдын канчасы? Жуманын кайсы куну?

О: - Бештин айынын жыйырма учу. Жума.

Балдар келгиле бугунку сабагыбызды томонку эпиграф менен баштайлы:

Билим алсаң, урмат - сый алып келет.

Билим сага акыл, ой, кубат берет.

Канча билсең, ошончо оку, уйрон,

Билимдуу адам тилегине дайым жетет.

Демек, балдар биздин милдетибиз эмне экен?

О - Окуп, терең билим алуу.

2. Уй иши.

М: - Сын атооч боюнча уй тапшырмасын кайталасак.

М: - Эгерде, ак, кара, сары, кызыл деген сын атоочтор болсо заттын кайсы белгисин билдире алат?

О: - Заттын ону тусун (илем)

М: - Тоголок, жалпак деген сын атоочторчу?

О: - Формасын.

М: - Жакшы, акылуу деген сын атоочторчу?

О: - Сын сыпатын

М: - Чон, терең деген сын атоочторчу?

О: - Колом-ченемин

М: - Ачуу, кычкыл деген сын атоочторчу?

О: - Даам татымын.

М: - Суроолорун эстегилечи.

О: - Кандай? Кайсы?

М: - Азаматсынар! Демек, сын атооч деген эмне экен?

О: - Заттын ону- тусун, сын-сыпатын, формасын, колом ченемин, даам татымын билдирип, кандай?, кайсы? Деген суроолорго жооп берет.

3. Теманы бышыктоо.

1. Окуучулар менен бирдикте сабактын максатын аныктоо.

М: Бугун балдар кыш мезгилине карабай силерге алма остуруп келдим эле. Анда бирден алма узуп алсаңар. (Окуучулар бастагы алмадан узуп алышып, ошол боюнча эки топко бөлүнөт)

Биз силер менен таймаш сабагын отобуз. Биринчи топ "Акылмандар", экинчи топ "Билермандар" болсун. Сын атоочтор олжосуна ар кайсы ошолордон коноктор чакырылган.

ал конокторду тозуп алуу биздин милдет . Берилген тапшырмалар аркылуу конокторду тозуп алалы.

1-тапшырма.

Бизге соз айкаштар конокко келиптир.

Акылдуу бала, кычкыл лимон, чон уй, жашыл доска, сары орук, терең кол, даамдуу тамак, ынтымактуу класс, ачуу туз, билимдуу окуучу.

Акылмандар тобу - Сын сыпатты, ону тусун билдирген сын атооч соз айкашын табат.

Билермандар тобу - Дааманы, колумун билдирген сын атооч соз айкашын табат.

2-тапшырма.

Бизге дагы сын атоочтун даражалары конокко келе жатып муундарга ажырап кетиптир. Биз аларга да жардам корсотсок.

1-топ

Жай даража, басандатма даражаны тапсанар

Кы ка шыл ра кир сар зо бо кыз а ыл кыс жа со гил гыч мук
гылт гыш.

2-тап

Салыштырма даража, кучотмо даражаны тапкыла.

Йи ги би а туу гы тат ну чо шы жа раак рээк ка кап ра топ го
лок то ап ы пак пы сук

Динамикалык жат жазуу. Бардыгыбыз ордубуздан туруп дене тарбиялык конугуулор менен соз туркумдору боюнча кайталап алсак .

Бала, жашыл, отуз, окуду, акылдуу, китеп, бийледи, окуучу, жыйырма, кычкыл, сексен беш, иштеп жатат, уй-було, ондон бир, саргыч, кол, уктап жатат, аппак, мектеп, келди.

3-тапшырма.

Бизге синтаксис олкосунон создор конок келишти. Ушул создорду катыштырып суйлом тузобуз.

1-топ

Кызыл-тазыл желек кармап, жуздогон кадырлуу адамдар бизди кутуп туруптур.

2-топ.

Ак баран мылтык асынып, Алманбет келип калды эми.

4-тапшырма.

Создук сандыкчасы.

Бул жердеги создорду кыргызча-орусча берилишин аныктоо

1-топ.

Жашыл-, - чистый, жарык -

2-топ

Кооз -, - широкий, акылдуу -

5-тапшырма.

Синоним жана антонимдер талашы.

1-топ. Синонимдер

Акылдуу-бактылуу, эстуу-таалайлуу, жакшы-жоош, дурус - татынакай, сулуу - момун.

2-топ.

Антонимдер.

Боорукер - коркок, азоо- мээримсиз, жоош - баатыр, сылык - токтоо, орой - тентек.

6-тапшырма

Адашкан макалдар. Катыштык жана сапаттык экенин аныктоо.

1-топ

Артынан ойлоп караган, акылдуу адам кем болбойт.

2-топ.

Кыска созду уккан жакшы, уздун созду ойлогон жакшы.

7-тапшырма

Суйлом мучолордун чаташын ордуна келтируу.

1-топ

Ар дайым акыл-эстуу балдар менен дос бол.

2-топ.

Жакшы эл камын ойлойт, жаман оз камын ойлойт.

8-тапшырма

Торт суроттон бир соз чыгарып, суйлом тузгуло.

9-тапшырма.

Берилген тексттен сын атоочторду таап, кайсыл чыгарма экенин жана авторун аныктагыла.

1-топ.

Алакан

Ыйлап турган ал балага таңылып,

Жеткен кезде атасындай сагынып.

Кара тутун, боз топурак бурк этти.,

Коюп койгон жоо миңасы жарылып.

Сооронбай Жусуев.

2-топ.

Эне тилим.

Сүйүктүү, татынакай, сулуу тилим,

Мээримдүү жүрөгүмө жылуу тилим.

Ширелген жакут менен көркү чексиз

Тамшанткан, такылдаткан балдан ширин.

А.Токомбаев

10-тапшырма.

Берилген создорду сыпаттоо.

1-топ

Тулку – куу, амалкой, сулуу, жылтылдак ж.б.

2-топ

Ат- кулук, кара, кашка, акылдуу. ж.б.

Музыкалык тыныгуу.

А, Б, Ж.

Жыйынтыктоо

Бугунку сабак силерге жактыбы? Кандай калоонор бар? Окуучулар бири – бирине калоолорун айтышат.

Сын атооч боюнча билдик деп ойлойсунарбы?

Баалоо.

Уйго: Жаны жыл боюнча сын атоочту катыштырып текст тузуу.

« Бекитемин»

ОББ: *163*

« *09* » *09* *2017*-жыл

Негизги компетенттуулуктор: НК

1. Маалыматтык; НК1
2. Социалдык-коммуникативдик; НК2
3. Оз алдынча уюштуруу жана маселелерди чечуу; НК3

Предметтик компетенттуулуктор: ПК

1. Хронологиялык жана картографиялык; ПК1
2. Тарыхый-цивилизациялык; ПК2
3. Этномаданий; ПК3
4. Социалдык-жарандык; ПК4

Класс: 9

Предмет: Сонку тарых

Сабактын тиби: Жаңы материалды өздөштүрүү

Сабактын темасы: Колониялык жана коз карандысыз олколор

Компетенттуулук		Сабактын максаты	Сабактын мазмуну			Колдонуучу материалдар	Усулдар	Баалоо
НК	ПК	Билим берүүчүлүк: Окуучулар эн алгачкы колонияга ээ болгон олколор, колониялык жана коз каранды	Уюштуруу: Класстын тазалыгына көңүл буруу, иш ордун уюштуруу. Окуучуларды толуктоо. Отулгон теманы кайталоо: 1-кадам: Окуучулар тугойлору менен таблицаны толтурушат. Либералдык реформа жана улутчулдук №1-тиркеме			№1-тиркеме	Ангемеле-шуу Тугойу менен иштоо	
			Мамлекет	Либералдар бийликте	Улутчулдук			
НК1	ПК2		АКШ					

<p>НК2 НК3</p>	<p>ПК3 ПК4</p>	<p>олколордун боштондук үчүн болгон күрөшү жана анын натыйжалары жонундо бири-бирин окутуу аркылуу билим алышат.</p>	<p>Германия</p>					<p>Калыпта-дырууч</p>												
<p>НК1 НК2 НК3</p> <p>ПК2 ПК3 ПК4</p> <p>Тарбиялык: Окуучулар эли-жерин коргоо, коз карандысыздыгы үчүн күрөшүшү тууралуу тушунукторун калыптандырышат жана ал аркылуу патриоттуулукка тарбияланышат.</p> <p>Онуктуруучулук: Бирге даярдануу болгон маалыматтарын</p>			<p align="center">№2-тиркеме</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="496 1021 719 1077">Мамлекет</th> <th data-bbox="724 1021 948 1077">Либералдар бийликте</th> <th data-bbox="952 1021 1176 1077">Улутчулдук</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="496 1084 719 1178">Улуу Британия</td> <td data-bbox="724 1084 948 1178"></td> <td data-bbox="952 1084 1176 1178"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1184 719 1308">Франция</td> <td data-bbox="724 1184 948 1308"></td> <td data-bbox="952 1184 1176 1308"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1314 719 1442">Италия</td> <td data-bbox="724 1314 948 1442"></td> <td data-bbox="952 1314 1176 1442"></td> </tr> </tbody> </table>			Мамлекет	Либералдар бийликте	Улутчулдук	Улуу Британия			Франция			Италия			<p>№2-тиркеме</p>	<p>Тугойу менен иштоо</p>	<p>Калыпта-дырууч</p>
Мамлекет	Либералдар бийликте	Улутчулдук																		
Улуу Британия																				
Франция																				
Италия																				
			<p>Жаңы тема: Колониялык жана коз карандысыз олколор 2-кадам: Окуучулар парталарды бириктирип бирден 4-6 га чейин санап, чакан топторго болунуп отурушат. Аларды коперативдик же менчик топ деп атайбыз</p>			<p>Окуу китеби</p>														

<p>НК1 НК3</p>	<p>ПК1 ПК2 ПК4</p>	<p>башкалар менен болушуп, айтып беруу кондумдорун конуктурушот. Ар кандай жол менен чакан топторго болунуп, парталарды ынгайлуу жайгаштырганды уйронушот.</p>	<p>3-кадам: Ал топтордон бир деген номерлер озунчо, экинчилер озунчо, калган номерлер да ошондой жол менен кайрадан жаны топторго биригишип, эксперттик топ деп аталышат. Алар окуу китебинен которулуштун чыгыш себептерин, журушун жана натыйжаларын ж.б. негизги маалыматтарды камтыган материалдарды окушат. Мында кичи темалар ар бир топко таратылып берилет(2-3 мин). 4-кадам: Эксперттик топтор темаларда окуп, бири-бирине суроо беруу, талкулоо жолу менен даярданышат(7-10 мин) 5-кадам: Даярданууга берилген убакыт буткондо оздорунун коперативдик топторуна кайтып келишет да , эксперттик топто уйронгон маалыматтарын кезектешип айтып беришет(ар бирине 2-3 мин). 6-кадам: Окуучуларга суроолор берилип, окуучулардын даярдануу жана оздоштуруу денгээли бааланат.</p>		<p>Зигзаг</p> <p>Бири-бирин окутуу</p>	
<p>НК1 НК3</p>	<p>ПК1 ПК2 ПК4</p>		<p>Рефлексия Эксперттик топтордо даярдыктын журушун айтып бергиле. Оз топторунарга айтып беруу учурунда озунорду кандай сездинер? Башкаларга канчалык денгээлде тушундурмо алам деген жоопкерчиликти сезуу болдубу жана оз ишинерге канаатандынарбы?</p>		<p>Ангемелешуу</p> <p>Ангемелешуу</p>	
<p>НК1 НК3 НК2</p>	<p>ПК3</p>		<p>Бышыктоо: 7-кадам: Топторго тиркемелер таратылып берилет(5-6 мин). Убакыт буткондо аткарган тапшырмаларын тушундуруп беришет.</p>		<p>Топтордо иштоо</p>	<p>Калыпта-дырууч</p>

НК1 НК3 НК2	ПК1 ПК2 ПК4	№3-тиркеме Кытайдын абалы			№1-тиркеме	Калыпта -дырууч	
		Аймактардан ажыроо	Концессия келишими				
		Ихэтуандар которулушу					
		Цы Си	Сунь Ятцен	Юань Шикай			
НК1 НК3 НК2	ПК1 ПК2 ПК4 ПК3	№4-тиркеме Кайсы ири доолоттор эмне учун Иранга таасир корсотуу чойросун орнотууга умтулду? _____ _____ _____			№2-тиркеме	Топтордо иштоо	
		Оноржай тармагы кандай абалда					

			<p>эле? _____</p> <p>_____</p> <p>Дин кызматчыларынын шахка койгон куюосу негиздүүбү? _____</p> <p>_____</p> <p>Эмне үчүн Мухаммед Али Межлисти чакырды? _____</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">№5-тиркеме</p> <p>Иранда Межлис кандай иш аракеттерди жүргүздү? _____</p> <p>_____</p> <p>Бул элдин мудоосун канааттандырдыбы, эмне үчүн? _____</p> <p>_____</p> <p>Революциянын натыйжалары кандай болду? _____</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">№6-тиркеме</p> <p style="text-align: center;">Түркия</p>			
<p>НК1</p> <p>НК2</p>	<p>ПК1</p> <p>ПК2</p> <p>ПК4</p> <p>ПК3</p>		<p style="text-align: center;">Осмон империясынын абалы</p>	<p>№3-тиркеме</p>	<p>Топтордо иштоо</p>	<p>Калыпта -дырууч</p>
<p>НК1</p>	<p>ПК1</p>			<p>№4-тиркеме</p>	<p>Топтордо иштоо</p>	<p>Калыпта -дырууч</p>

HK2

PK2
PK4
PK3

HK1
HK2

PK2
PK4
PK3

Жаш түрктөр

Абдул Хамид II

Мехмед V Решад

Уйго тапшырма берүү:

Мексикадагы революциянын чыгышынын себеби _____

Башталышы _____

№5-тиркеме

Топтордо
ИШТОО

Калыпта
-Дыруу

НК1 НК2	ПК2 ПК4 ПК3		Кайталанышы _____ _____ Бүтүшү _____ _____ Натыйжасы _____ _____ _____ Билимдерин баалоо:			Жыйын- тыктооч
------------	-------------------	--	--	--	--	-------------------

Мектептеги
066 *Т.А.*

ӨМҮРЗАК КОҢУРБАЕВ АТЫНДАГЫ САМАНСУР ОРТО МЕКТЕБИ

ПРЕДМЕТИ: Алгебра

МУГАЛИМИ: Алыбек кызы Анара

КЛАССЫ: 8-класс

САБАКТЫН ТЕМАСЫ: Квадраттык функция жана квадраттык үч мүчө

САБАКТЫН ТИБИ: Жаңы билимдерди өздөштүрүү

САБАКТАГЫ КОЛДОНУЛУУЧУ УСУЛДАР ЖАНА ЫКМАЛАР: Интерактивдуу. Өз

андыгына иштөө, жупташып иштөө. Мээге чабуул ж.б.

Сабакта колдонулуучу каражаттар жана материалдар: окуу китеби, сүрөттөр, компьютер, доска ж.б.

Сабактын максаттары	
Билим берүүчүлүк	Квадраттык функция түшүнүгүнө ээ болот. Аны анализдейт
Өнүктүрүүчүлүк	Мисалдарды чыгарат.
Тарбиялык	Тырышчаактыкка, жоопкерчиликке, кол которуп сүйлөөгө тарбилоо

Негизги компетенттүүлүктөр:

1. Маалыматтык компетенттүүлүк (НК 1)

2. Социалдык коммуникативдик комп (НК 2)

3. "Өзүн өзү уюштуруу жана көйгөйлөрдү чечүү" (НК 3)

Предметтик компетенттүүлүктөр:

1. _____ (ПК 1)

2. _____ (ПК 2)

3. _____ (ПК 3)

4. _____ (ПК 4)

Сабактын жүрүшү:

Этап	уб ак	Мугалимдин иш аракети	Окуучунун иш аракети	Компетенттүүлүк баалоо	
				НК	ПК
Уюштуруу		Уюштуруу. Саламдашуу	Саламдашат		
Жаңы тема		<p>1-аныктама. $y = ax^2 + bx + c$ түрүндөгү функция квадраттык функция деп аталат.</p> <p>2-аныктама. $y = ax^2 + bx + c$ квадраттык функциянын нөлү деп, ал функциянын мааниси нөлгө барабар болгондогу x өзгөрмөсүнүн мааниси аталат.</p> <p>3-аныктама. $ax^2 + bx + c$ түрүндөгү көп мүчө квадраттык үч мүчө деп аталат.</p> <p>4-аныктама. $ax^2 + bx + c$ квадраттык үч мүчөсүнүн тамыры деп, ал үч мүчөнүн мааниси нөлгө барабар болгондогу x өзгөрмөсүнүн мааниси аталат.</p>		<p>НК 1</p> <p>ПК 1</p> <p>НК 2</p> <p>ПК 2</p> <p>НК 3</p> <p>ПК 3</p>	

1-мисал. $y=x^2 - 5x + 6$ квадраттык функциясынын нөлдөрүн тапкыла.

Чыгаруу: Бул функциянын нөлдөрүн табуу үчүн $x^2 - 5x + 6 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгаруубуз керек.

$$D=25-4 \cdot 6=25-24=1 \quad x_{1/2} = \frac{5 \pm \sqrt{1}}{2} = \frac{5 \pm 1}{2}; \quad x_1 = \frac{5+1}{2} = \frac{6}{2} = 3;$$
$$x_2 = \frac{5-1}{2} = \frac{4}{2} = 2 \text{ демек } x_1=3 \text{ жана } x_2=2 \text{ сандары } y=x^2 - 5x + 6 \text{ функциясынын нөлдөрү болот.}$$

2-мисал. $x^2 - 3x - 4$ квадраттык үч мүчөсүнүн тамырларын тапкыла.

Чыгаруу: $x^2 - 3x - 4$ квадраттык үч мүчөсүнүн тамырларын табуу үчүн $x^2 - 3x - 4 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D=(-3)^2 - 4 \cdot (-4) = 9 + 16 = 25 \quad x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{25}}{2} = \frac{3 \pm 5}{2};$$

$$x_1 = \frac{3+5}{2} = \frac{8}{2} = 4, \quad x_2 = \frac{3-5}{2} = \frac{-2}{2} = -1.$$

Демек $x_1=4$ жана $x_2=-1$ сандары $x^2 - 3x - 4$ квадраттык үч мүчөсүнүн тамырлары болот.

3-мисал. $-2; 3; \sqrt{5}$ сандарынын кайсылары төмөндө берилген квадраттык үч мүчөнүн тамырлары болот.

а) $x^2 - 3x$; б) $2x^2 + 4x$; в) $x^2 - 5$; г) $x^2 - x - 6$.

Чыгаруу: а) x өзгөрмөсүнүн $-2; 3; \sqrt{5}$ маанилери боюнча $x^2 - 3x$ үч мүчөсүнүн маанилерин эсептейбиз.

$x = -2; 2^2 - 3 \cdot (-2) = 4 + 6 = 10$; демек $x=-2$ тамыр болбойт.

$x = 3; 3^2 - 3 \cdot 3 = 9 - 9 = 0$; демек $x=3$ тамыр болот.

$x = \sqrt{5}; (\sqrt{5})^2 - 3 \cdot \sqrt{5} = 5 - 3\sqrt{5}$; демек $x=5$ тамыр болбойт.

б) $x = -2; 2 \cdot (-2)^2 + 4 \cdot (-2) = 8 - 8 = 0$ демек $x=-2$ тамыр болот.

$x = 3; 2 \cdot 3^2 + 4 \cdot 3 = 18 + 12 = 30$; демек $x=3$ тамыр болбойт.

$x = \sqrt{5}; 2 \cdot (\sqrt{5})^2 + 4 \cdot \sqrt{5} = 10 + 4\sqrt{5}$; демек $x = \sqrt{5}$ тамыр болбойт.

в) $x = -2; (-2)^2 - 5 = 4 - 5 = -1$, демек $x=-2$ тамыр болбойт.

$x = 3; 3^2 - 5 = 9 - 5 = 4$, демек $x=3$ тамыр болбойт.

$x = \sqrt{5}; (\sqrt{5})^2 - 5 = 5 - 5 = 0$ демек $x = \sqrt{5}$ тамыр болот.

г) $x = -2; (-2)^2 - (-2) - 6 = 4 + 2 - 6 = 0$ демек $x=-2$ тамыр болот.

$x = 3; 3^2 - 3 - 6 = 9 - 9 = 0$ демек $x=3$ тамыр болот.

$x = \sqrt{5}; (\sqrt{5})^2 - \sqrt{5} - 6 = 5 - \sqrt{5} - 6 = -\sqrt{5} - 1$ демек $x = \sqrt{5}$ тамыр болбойт.

4-мисал. Квадраттык функциянын нөлдөрүн тапкыла

а) $y = x^2 - 9x$; в) $y = x^2 - 6x + 5$;

б) $y = x^2 + 25$; г) $y = 5x^2 + 6x + 17$.

Чыгаруу: а) $y = x^2 - 9x$ квадраттык функциясынын нөлдөрүн табуу үчүн

$$x^2 - 9x = 0 \text{ квадраттык теңдемесинин тамырын табабыз}$$

$$x(x - 9) = 0$$

$$x = 0$$

$$x - 9 = 0$$

$x = 9$ демек $y = x^2 - 9x$ функциясынын нөлдөрү $x = 0$ жана $x = 9$ сандары болот.

б) $y = x^2 + 25$. б) $x^2 + 25 = 0$ теңдемесинин тамырын табабыз: $x^2 = -25$ бул теңдемесинин тамыры жок. Демек $y = x^2 + 25$ функциясынын нөлу жок.

в) $y = x^2 - 6x + 5$, $x^2 - 6x + 5 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-6)^2 - 4 \cdot (5) = 36 - 20 = 16$$

$$x_{1/2} = \frac{6 \pm \sqrt{16}}{2} = \frac{6 \pm 4}{2}; \quad x_1 = \frac{6+4}{2} = \frac{10}{2} = 5; \quad x_2 = \frac{6-4}{2} = \frac{2}{2} = 1$$

Демек, $x = 5$; $x = 1$ сандары $y = x^2 - 6x + 5$ квадраттык функциясынын нөлдөрү болот.

в) $y = 5x^2 + 6x + 17$.

$$5x^2 + 6x + 17 = 0.$$

$$D = 36 - 4 \cdot 5 \cdot 17 = 36 - 340 = -304 \quad D < 0$$

ошондуктан бул теңдеме чечимге ээ болбойт.

Демек, $y = 5x^2 + 6x + 17$ квадраттык функциясынын нөлдөрү жок.

1.4.-1.5. Көпүгүүлөр үчүн таштырма

5) Квадраттык үч мүчөнүн тамырларын тапкыла.

а) $x^2 - 2x - 15$ в) $3x^2 - 8x + 5$
 б) $4x^2 - 3x - 1$ г) $-4x^2 - 2x - 0,25$

Чыгаруу: а) $x^2 - 2x - 15$ квадраттык үч мүчөсүнүн тамырларын табуу үчүн $x^2 - 2x - 15 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгаруу керек.

$$D = (-2)^2 - 4 \cdot (-15) = 4 + 60 = 64$$

$$x_{1/2} = \frac{2 \pm \sqrt{64}}{2} = \frac{2 \pm 8}{2}, x_1 = \frac{2+8}{2} = \frac{10}{2} = 5; x_2 = \frac{2-8}{2} = \frac{-6}{2} = -3.$$

Демек, бул үч мүчөнүн тамырлары $x_1=5$, $x_2=-3$ сандары болот.

б) **Чыгаруу:** $4x^2 - 3x - 1 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-3)^2 - 4 \cdot 4 \cdot (-1) = 9 + 16 = 25$$

$$x_{1/2} = \frac{3 \pm \sqrt{25}}{8} = \frac{3 \pm 5}{8}; x_1 = \frac{3+5}{8} = \frac{8}{8} = 1, x_2 = \frac{3-5}{8} = \frac{-2}{8} = \frac{-1}{4}$$

Демек, $4x^2 - 3x - 1$ үч мүчөсүнүн тамырлары $x_1=1$, $x_2=-\frac{1}{4}$ сандары болот.

в) **Чыгаруу:** $3x^2 - 8x + 5 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-8)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 5 = 64 - 60 = 4$$

$$x_{1/2} = \frac{8 \pm \sqrt{4}}{6} = \frac{8 \pm 2}{6}; x_1 = \frac{8+2}{6} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3}; x_2 = \frac{8-2}{6} = \frac{6}{6} = 1.$$

Демек, $x_1 = \frac{5}{3}$ жана $x_2 = 1$ сандары $3x^2 - 8x + 5$ квадраттык үч мүчөнүн тамырлары болот.

г) $-4x^2 - 2x - 0,25 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-2)^2 - 4 \cdot (-4) \cdot (-0,25) = 4 - 4 = 0$$

$$x_{1/2} = \frac{2 \pm \sqrt{0}}{-8} = -\frac{1}{4};$$

Демек, $-4x^2 - 2x - 0,25$ квадраттык үч мүчөсүнүн тамырлары $x_1 = -\frac{1}{4}$ жана $x_2 = -\frac{1}{4}$ сандары болот.

6. Квадраттык функциянын нөлдөрүн тапкыла.

а) $y = 2x^2 - 3x - 2$; б) $y = x^2 + 7x$;

в) $y = 7x^2 - 3x + 2$; г) $y = x^2 - x - 12$.

Чыгаруу: а) $y = 2x^2 - 3x - 2$ квадраттык функциясынын нөлдөрүн табуу үчүн $2x^2 - 3x - 2 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-3)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-2) = 9 + 16 = 25$$

$$x_{1/2} = \frac{3 \pm \sqrt{25}}{4} = \frac{3 \pm 5}{4}; \quad x_1 = \frac{3+5}{4} = \frac{8}{4} = 2; \quad x_2 = \frac{3-5}{4} = \frac{-2}{4} = -\frac{1}{2}$$

Демек, бул функциянын нөлдөрү $x_1 = 2$ жана $x_2 = -\frac{1}{2}$ сандары.

б) $y = x^2 + 7x$ бул функциянын нөлдөрүн табуу үчүн $x^2 + 7x = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$x(x + 7) = 0$$

$$x = 0, \quad x + 7 = 0 \Rightarrow x = -7$$

Демек, $x_1 = 0$ жана $x_2 = -7$ сандары $y = x^2 + 7x$ функциясынын нөлдөрү болот.

в) $y = 7x^2 - 3x + 2$ бул функциянын нөлдөрүн табуу үчүн $7x^2 - 3x + 2 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-3)^2 - 4 \cdot 7 \cdot 2 = 9 - 56 = -47$$

$D < 0$ болгондуктан бул квадраттык теңдемесинин тамырлары жок. Демек $y = 7x^2 - 3x + 2$ функциясынын нөлдөрү болбойт.

г) $y = x^2 - x - 12$ функциясынын нөлдөрүн табуу үчүн $x^2 - x - 12 = 0$ квадраттык теңдемесин чыгарабыз.

$$D = (-1)^2 - 4 \cdot (-12) = 1 + 48 = 49$$

$$x_{1/2} = \frac{1 \pm \sqrt{49}}{2} = \frac{1 \pm 7}{2}; \quad x_1 = \frac{1+7}{2} = \frac{8}{2} = 4; \quad x_2 = \frac{1-7}{2} = \frac{-6}{2} = -3$$

Демек, бул функциянын нөлдөрү $x_1 = 4$ жана $x_2 = -3$ сандары болот.

$$x_2 = \frac{2-8}{6} = -\frac{6}{6} = -1.$$

Демек, 1-теорема боюнча төмөнкүгө ээ болобуз.

$$3x^2 - 2x - 5 = 3(x + 1)\left(x - \frac{5}{3}\right).$$

9. Бөлчөктөрдү кыскарткыла.

а) $\frac{3x+1}{3x^2-5x-2}$; б) $\frac{5x^2-7x-24}{5x^2-45}$.

Чыгаруу: а) Бөлчөктүн алымын бөлүмүн көбөйтүүчүлөргө ажыратып алабыз.

$$\frac{3x+1}{3x^2-5x-2} = \frac{3(x+\frac{1}{3})}{3(x-2)(x+\frac{1}{3})} = \frac{1}{x-2}$$

$$б) \frac{5x^2-7x-24}{5x^2-45} = \frac{5(x-3)(x+\frac{8}{5})}{5(x^2-9)} = \frac{5(x-3)(x+\frac{8}{5})}{5(x-3)(x+3)} = \frac{x+\frac{8}{5}}{x+3}$$

Китеп менен иштөө	№ 26.	НК	ПК
	№27 а) г)д)е)	2 НК	2 ПК
	№29 а) б) в) г)	3	3
Үй тапш	№27 б) в) ж) з) и)	НК 1	ПК 1
	№28 №29 д) е) ж) з) и)	НК 3	ПК 3
Жыйын-тоо. Баалоо	1. Теманы бышыктоо үчүн суроолор берилет 2. Талкуу 3. Баалоо 4. Үй тапшырма берилет .	Окуучулар өз жөндөмдүүлүктөрү менен жазган иштерин жактап беришет..	
		НК	ПК
		1	1
		НК	ПК
		2	2
		НК	ПК
		3	3